

Hezký den páteji, mám prosbu o radu: má přítelkyně je konečně po rozvodu. Odhodlala se k němu po pěti letech psychického a ekonomického týrání ze strany jejího manžela. Soud svěřil jejich syna do péče mé přítelkyně a rozhodl výživným pro dobu po rozvodu. Zatímco do té doby manžel mé přítelkyně pískal na syna určitou částkou, po tom rozhodnutí už nedal ani korunu.

Rozvod nabyl právní moci v lednu a nyní bývalý manžel dal jasně (byť ústně) mé přítelkyni najevo, že od korunu a vůbec ne zaplatí. Přítelkyně-li k tomu je fakt, že tento muž nedává nic ani na bydlení, a s jedním byt s mou přítelkyní, je nasnadě, že ona sama nemá náklady spojené s péčí o dítě a obstaráváním domácnosti utáhnout. I přesto, že se po smrti mé manželky starám o dvě děti se jí snažím všemožně pomáhat například malému platím školku, platím úhrady za byt atp. Má přítelkyně nyní podala trestní oznámení podle t.zák. Jak má postupovat v době dokazování a je opodstatněná hypotéza, že vyživovací povinnost rodiče vůči dítěti vzniká automaticky podle § 85 zákona o rodině, tedy je možné žádat výživné i za dobu, kdy sice bylo dítě svěřené do péče matky, ale rozvod ještě nebyl právně účinný? Policie tuto verzi zpochybňuje. Děkují za odpověď.

Marek ODPOVĚŠ: Ohledně výživného se tu už párkrát psalo, tak je toto:

- rodiče mají samozřejmě vyživovací povinnost k dítěti nezávisle na okamžiku rozvodu. O úpravě poměrů, tedy o výživném rozhoduje soud rozsudkem. Je proto vhodné, aby poměry dítěte byly vždy upraveny dle aktuální situace - v průběhu trvání manželství je tedy možné podat návrh na úpravu poměrů nezl. dítěte pro dobu po rozvodu, ale i na dobu před rozvodem. Z Vašeho dotazu je zřejmé, že k vydání tohoto rozhodnutí nedošlo. Nic však není ztraceno, výživné můžete požadovat až tři roky zpět, a to od okamžiku došle ke změně poměrů (když otec přestal pískat na domácnost, když se matka i s dítětem odstěhovala). Dokazování budou provádět orgány činné v trestním řízení, matka dítěti bude přisobit jako svědek, což na její osobu zvláště nároky neklade.

- přímá částka výživného nikde stanovena není - nedá se tedy přímě říci, že výživné bude určeno pro přímé rodiče. Výživné by měla na jedné straně odpovídat odvodným potřebám nezl. dítěte (nejedná se o jídlo, ošacení, další materiální zabezpečení, léky, ale i kulturní a sportovní vyžití dítěte) a na straně druhé výdajkovým možnostem a schopnostem rodiče (tedy nikoli ve všech případech skutečně dosahovaným příjmem, lečdy příjmem, které člověk s obdobnou kvalifikací a schopnostmi může dosáhnout); už z tohoto výřtu je patrné, že jakékoli vstřísnání do tabulek by bylo více než obtížné.

Výdaje, které otec předpověděl, aby co nejvíce srazil částku k minimu (splátky, spoření...), nesmí mít na úsoudu vliv, neboť výživné pro nezl. dítě má před tímto závazky přednost - naopak výrazně by výživné ovlivnily další otcovy vyživovací povinnosti - jiné děti, souroz. manželka bez vlastního příjmu, atd.

- Kromě toho je další nárok - vůči otci svého dítěte máte nárok na poskytnutí příspěvku na výživné úhradu nákladů spojených s těhotenstvím a s ležením, a to po dobu dvou let. V tomto případě byste neměla nárok na tzv. peněžitou pomoc v mateřství (vyplácí se ve stejné výši jako nemocenská), ale na dávky státní sociální podpory a na dávky a slušby sociální péče - rodičovský příspěvek, příspěvek na bydlení, dorovnání do životního minima atd. se na obecní úřad v místě svého bydliště, kde vám sdělí přímé podmínky pro získání nároku na jednotlivé dávky a jejich výši. d@niela